

Skrb za manjšino ustavna obveznost

S srečanjem s predstavništvom slovenske narodne manjšine v Italiji se je v petek, 3. t.m., končal dvodnevni uradni obisk odposlanstva Izvršnega sveta SR Slovenije v Furlaniji Julijski krajini. Odposlanstvo slovenske vlade, ki ga je vodil predsednik Šinigoj, se je srečalo s predstavniki slovenske manjšine v Kulturnem domu v Gorici.

Obisk iz sosedne Slovenije se je začel v četrtek, 2. t.m., popoldne, ko so predsednik Dušan Šinigoj in njegovi sodelavci v spremstvu jugoslovanskega generalnega konzula v Trstu Livija Jakomina opravili vljudnostni obisk pri generalnem komisarju, tržaškem prefektu De Feliceju. Zatem so se začeli uradni pogovori s predsednikom deželne vlade Furlanije Julijske krajine Biasuttijem in nekaterimi odborniki. Predsednik Šinigoj je po krajši informaciji o trenutnem gospodarskem stanju v Sloveniji izrazil željo, da bi se gospodarsko sodelovanje med Furlanijo Julijsko krajino in Slovenijo še okrepilo, zlasti z novimi prijemi in oblikami vzdolž državne meje. Sogovornikom je zagotovil, da se bodo v kratkem začele graditi avtocestne povezave med Razdrtim in Vrtojbo ter med Razdrtim in Sežano, kot je predvideno v osimskih dogovorih. Omenil je ratifikacijo zakona o ribolovu v Tržaškem zalivu ter končno izrazil pričakovanje, da bo italijanska stran čimprej z ustreznimi zakonskimi normami zaščitila pravice slovenske manjšine v Italiji.

Predsednik Biasutti se je strinjal z ugotovitvijo, da obstajajo možnosti za tesnejše gospodarsko sodelovanje med Furlanijo Julijsko krajino in Slovenijo in vzel na znanje zagotovila o skorajšnjem začetku gradnje tako imenovanih osimskih avtocestnih povezav. Omenil pa je vprašanje sodelovanja pri odpravljanju posledic onesnaževanja narave oziroma pri preprečevanju onesnaževanja. Odposlanstvu obeh vlad sta proučili tudi vzroke, ki so do zdaj onemogočali izvajanje sporazuma o skupni obrambi proti toči.

V petek, 3. t.m., so si predsednik Šinigoj in njegovi sodelavci ogledali nekaj industrijskih objektov na območju Pordenona, kjer so se tudi končali pogovori s predstavniki deželne vlade Furlanije Julijske krajine.

Na srečanju v Kulturnem domu v Gorici je predstavništvo slovenske manjšine predvsem obrazložilo vsebino zakonskega osnutka za zaščito slovenske narodne skupnosti v Italiji, ki ga je vzporedil senator Garibaldi in ki je protimanjšinskim silam

dalje na 2. strani ■

Kongres PSI pokopal petstrankarsko vlado

Vsederžavni kongres Italijanske socialistične stranke, ki se je končal v nedeljo, 5. t.m., v Riminiju, je zgovorno pokazal, da Bettino Craxi v stranki nima tekmecev in da je med kongresom še okrepil svoj vpliv in svojo oblast. To je prva in glavna ugotovitev, ki izhaja iz poteka tega kongresa. S tem se je Italijanska socialistična stranka močno »amerikanizirala«, se pravi, da daje v prizadevanjih za utrjevanje oziroma širjenje konsenza odločno prednost posameznim strankinim voditeljem in ne toliko stališčem, ki jih stranka zavzema do družbene in gospodarske stvarnosti, do zunanje politike itd. V tem pogledu je PSI na kongresu v Riminiju zares naredil preobrat. Drugo vprašanje je, seveda, kako se bo vse to obrestovalo na prvih volilnih preizkušnjah.

V ostalem je treba priznati, da je kongres v Riminiju dejansko pokopal sedanje petstrankarsko zavezništvo in petstrankarsko vlado. Craxi je tako zaostрил polemiko s tajnikom Kršč. demokracije De Mito, da je postal spor neizogiben tudi na osebni ravni, kar je v politiki vedno zelo hudo in nevarno. Tajnik socialistične stranke je ta-

ko gotovo ravnal zavestno, kaj pa si od takega ravnanja pričakuje, pa je težko razumeti. Očitno je, da se socialisti pripravljajo na predčasne politične volitve, saj je ves kongres potekal v tem znamenju. Craxi in sodelavci verjetno takole modrujejo: skoraj štiriletno vodstvo osrednje vlade je v državi imelo znatne posledice ter učinke; nastopil je čas, ko se vse to lahko »izmeri« tudi na ravni konsenza in se nudi socialistični stranki morda edinstvena priložnost, da se postavi vštric z obema italijanskima političnima velikanoma (s KD in KPI) in da se otrese manjvrednostnega občutka, ki izvira iz dejstva, da ima PSI le 13 odstotkov italijanskih volivcev.

Če so ti računi pravilni in če je pričakovanje upravičeno, pa bomo spoznali že v kratkem, saj vse kaže, da bodo državnozborske volitve že 21. junija. Craxi se je v skladu z odločitvijo predsednika republike v sredo, 8. t.m., predstavil senatni zbornici, kjer je oziroma bo moral ugotoviti, da njegova vlada ne uživa zaupanja večine parlamenta. Zato je njegov razpust po vsej verjetnosti neizogiben, čemur morajo slediti državnozborske volitve.

Velika brezposelnost glavni problem naslednjih let

Zahodne države, med katerimi je tudi Italija, so v zadnjih letih uspešno zaustavile inflacijo. Ni jim pa uspelo odpraviti brezposelnosti. Vsekakor pa se stanje tudi v naslednjih letih ne bo popravilo, prej obratno. Italijanski minister za industrijo De Michelis celo napoveduje še večji pojav brezposelnosti, posebno med mladimi.

Jasno je, da se mora zato družba soočiti s tem problemom in mu skušati dati neki odgovor. Neizpodbitno dejstvo je namreč, da sodobna industrija lahko odlično dela z manjšim številom zaposlenih. Vsa predvidevanja so zato v znamenju pesimizma. Glavni problem nastane ob dejstvu, da se potrebe podjetij ne skladajo z izobrazbo in delovnim znanjem mladih, ki iščejo zaposlitev. Postavlja se torej vprašanje, kako ustvariti šolo, ki bo res življenjska in bo odgovarjala sodobnim potrebam družbe. Nič kaj spodbuden ni podatek, da gre prav Italiji rekord mladinske brezposelnosti, kjer 30 odstotkov mladih do 24. leta starosti zamenja išče delo. Kriza se je začela leta 1973. Tehnološki napredek je omogočil polno proizvodnjo, ni

pa odprl novih delovnih mest. Če hočemo stvar ponazoriti s primerom, naj povemo, da je bilo pred desetimi leti potrebno 20 ur dela, da so sestavili televizor, danes zadostujeta dve uri. Sicer drži, da se bistveno večajo ponudbe terciarnega sektorja, usluge itd., vendar je tehnološki in predvsem računalniški razvoj bistveno spremenil tudi delo v javnih ustanovah in v uradih sploh.

Po mnenju strokovnjakov in gospodarskih operaterjev pa se bodo italijanska industrijska in druga podjetja do leta 1992 spremenila. Zaradi tehnološke revolucije, ki bistveno spreminja delovne pogoje v skoraj vseh podjetjih, se bo pojavila potreba po novih poklicih.

Podjetja, ki dandanes iščejo delovno silo, potrebujejo predvsem visoko specializirane ljudi. Tehniki in strokovnjaki najrazličnejših vrst imajo največ možnosti, da dobijo delo. Nujno potrebno bo zato, da se tudi družba, se pravi šola, primerno preuredi, da bi v doglednem času lahko krila potrebe sodobnega gospodarstva.

RADIO TRST A

■ NEDELJA, 12. aprila, ob: 8.00 Radijski dnevnik; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 10.15 Mladinski oder: »V podzemskem svetu« (Zora Tavčar); 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Nediški zvon; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila; 14.45 Sportni in glasbeni poldan; 16.30 Sportne novice; 18.00 Prenosi z naših prireditev in telefonski razgovori ter nagradno tekmovanje s poslušalci; 19.00 Radijski dnevnik.

■ PONEDELJEK, 13. aprila, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Pričevanja o Tigru; 9.00 Radijski kviz o Primožu Trubarju; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Poljudno čtivo - Liki iz naše preteklosti: Ludvik Klakočar; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Deželni zbori na reviji Primorska poje; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Janez Benc: Srečanje z novo pesmico; 16.00 Osebno; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: mezzosopranistka Zlatomira Nikolova, basist Ivan Sanci, pianista Lovrenc Arnič in Aleksander Rojc; 18.00 Kmetijski tednik; 19.00 Radijski dnevnik.

■ TOREK, 14. aprila, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Nediški zvon; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Poljudno čtivo - Prehrana in zdravje; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Povejmo v živo!; 15.00 Mladi mladim; 15.45 Postni govor; 16.00 V znamenju Rdečega križa; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: mezzosopranistka Zlatomira Nikolova, basist Ivan Sanci, pianista Lovrenc Arnič in Aleksander Rojc; 18.00 James Joyce: »Ulikses«, samogovor Mol'y Bloomove v interpretaciji Savine Remec; 19.00 Radijski dnevnik.

■ SREDA, 15. aprila, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 V objemu gora; 8.40 Glasbeni mozaik; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 O razvoju filma v Sloveniji - Opoldanska rubrika; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Deželni zbori na reviji Primorska poje; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Gospodarska problematika; 16.00 Od Milj do Devina; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni in družbeni odmavi; 19.00 Radijski dnevnik.

■ ČETRTEK, 16. aprila, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček - Narodnozabavna glasba; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Od Milj do Devina; 10.00 Poročila in pregled tiska; 10.10 Pasijon po Mateju (1. del); 11.30 Naš jezik - Film, kultura, realnost; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otroci in šola; 14.30 Diskorama; 16.00 Na goriškem va u; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: revija Primorska poje; 18.00 Četrtekova srečanja: »Iz snežniških gozdov na balkanski jug«, spomini Alojza Zidarja; 19.00 Radijski dnevnik.

■ PETEK, 17. aprila, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše: Koledarček - Postne pesmi; 8.00 Poročila in deželna kronika; 10.00 Poročila in pregled tiska; 10.10 Johann Sebastian Bach: Pasijon po Mateju (2. del); 12.00 Od Mont Blanca do free climba; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Zborovska glasba; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Naš jezik; 14.20 Ne prezrimo!; 15.00 V svetu filma; 15.45 Postni govor; 16.00 Osebno; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: revija Primorska poje; 18.00 Kulturni dogodki; 19.00 Radijski dnevnik.

■ SOBOTA, 18. aprila, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček - Črnske duhovne pesmi; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 10.00 Poročila in pregled tiska; 10.10 Antonin Dvoržak: Stabat Mater za soliste, zbor in orkester, op. 58; 11.35 Beleška - Ta rozjanski glas; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otroški kotichek: »Naš lepi okrogli svet«; 14.30 Klepet ob glasbi; 16.00 Kaj je drugačnega v telesni kulturi; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: violinist Stevan Milenković; 18.00 Mirko Mahnič: »Križev pot«, velikončna radijska igra; 19.00 Radijski dnevnik.

Izdajatelj: Zadruga z o. z. »NOVI LIST« — Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, števil. 157. Odgovorni urednik: dr. Drago Legiša — Tiska tiskarna Graphart, Trst, ulica Rossetti 14, tel. 772151

Papež v Argentini

Papež Janez Pavel II. je došel v Argentino. Pred odhodom iz Čila pa si je diktator Pinochet privoščil hudo kršitev protokolarnih navad, da bi zase izkoristil papežev pastirski obisk.

To se je zgodilo na letališču v severnem čilskem mestu Antofagasti. Od tam je papež poletel na čilskem letalu proti Buenos Airesu. Na letališču so bili predstavniki škofovske konference in državnih oblasti ter veliko vernikov. Janez Pavel II. je izrekel še zadnji plemeniti poziv Čilencem, naj težke probleme v državi rešujejo z dialogom, iskanjem razumevanja, solidarnosti in pravice, s spravo in odpuščanjem. Izrekel je upanje, da je njegov težavni, a zelo odmevni obisk koristil miru. Z mislijo na diktatorski režim, a tudi na nasilje zadnjih dni je papež ob koncu vzkliknil: Ljubezem je močnejša!

Ko se je že hotel posloviti od predsednika, pa je gen. Pinochet presenetil tako papeža kot prisotne z daljšim nagovorom. Prvič se je zgodilo, da gostitelj pri papeževem obisku povzame zadnjo besedo. To ni bilo na sporedu in je proti protokolu, ki vidi v dejstvu, da ima gost zadnjo besedo, znamenje gostoljubnosti in spoštovanja.

Pinochet je zadnji govor izrazil, da je ponovno pohvalil svoj režim, ki da potrebuje božje pomoči za delo v korist suverenosti in narodnih interesov. O spravi in pravičnosti, o katerih je papež govoril, ni rekel nič. Dodal je le, da bo treba o nekaterih papeževih besedah še temeljito razmišljati.

Sv. oče je bil na letalu skoraj dve uri in pol. Proti večeru je došel na letališče za notranje polete enajstmilijonske argentinske prestolnice Buenos Aires.

To je drugi papežev obisk v Argentini. Tam je bil že leta 1982. V šestih dneh ima

SKRB ZA MANJŠINO USTAVNA OBVEZNOST

■ nadaljevanje s 1. strani

dal povod za pravo pravcato gonjo proti manjšini. Predsednik Sinigoj je poudaril, da Slovenija pobliže spremlja dogajanja v zvezi z manjšinama v Italiji in Avstriji, saj je skrb zanju natančna ustavna obveznost.

Astrid Lindgren praznuje svojo 80-letnico

Kdo ne pozna »Pike Nogavičke«? Mala, navihana deklica, ki gre proti vsem ustaljenim življenjskim navadam v malem švedskem mestecu, je znana po vsem svetu. Prav v teh dneh pa praznuje 80. rojstni dan pisateljica Astrid Lindgren. Ob Piki Nogavički je ustvarila še nešteto drugih malih junakov, ki navdušujejo otroke vsega sveta, obenem pa zabavajo tudi starejše bralce.

Čudoviti svet domišljije namreč bogati mladega bralca in ga spodbuja k radovednemu spoznavanju sveta, ki ga obdaja. Napisala je nad 30 knjig. V glavnem gre za otrokom namenjene povesti in zgodbe, ki so bile prevedene v vse jezike sveta. A-

na sporedu vrsto množičnih bogoslužnih srečanj, obiskov in govorov. V soboto bo v Buenos Airesu svetovni dan mladine.

Na letališču je papeža sprejela velika množica. Predsednik Alfonsin je izrekel dobrodošlico sv. očetu. Označil ga je kot pogumnega in odločnega branilca človekovih pravic. V imenu Argentinec se mu je zahvalil za uspešno posredovanje Sv. Sedeža med Argentino in Čilom za mirno poravnavo nevarnega spora o pripadnosti otočkov pri Beaglu.

Tega se je spomnil v odgovoru tudi papež. Z avtomobilom se je nato sredi velike množice pomaknil do stolnice v središču, kjer je bilo srečanje z argentinskimi škofi. V predsedniški palači Casa Rosada je imel nato srečanje s predsednikom in s člani vlade, na sedežu nuncijskega pa s tujimi diplomati.

V Buenos Airesu so sprejeli izredne varnostne ukrepe, ker papeževemu obisku nasprotujejo tako desničarski kot levičarski skrajneži.

—o—

Val podražitev na Poljskem

Na Poljskem so začeli izvajati vladni sklep o podražitvi številnih prehrabnih in drugih artiklov. Od 10 do 20 odstotkov so se podražila nekatera osnovna živila, poleg njih pa še bencin, cigarete in drugi artikli široke potrošnje. Proti temu valu podražitev so se dvignili glasni protesti. Kritizirajo jih tudi uradni sindikati, ki jih je bil priklical k življenju domači režim po vojaškem udaru leta 1981.

Še radikalnejši je seveda odpor v vrstah razpuščenega sindikata Solidarnost. Lech Walesa je polemično izjavil, da sedi poljska družba na sodu smodnika in da režim ne zna izvajati drugačnih reform, kot so podražitve. Glasno je vzkliknil, da zahteva take preosnove, kot jih je začel v Sovjetski zvezi izvajati Mihail Gorbačov.

Oblast se dobro zaveda nepopularnosti svojih odločitev in je zato sprožila obširno propagandno akcijo po javnih občinah. V njej naglašajo, da se je za podražitve odločila z močnimi pomisleki, da pa iz gospodarskih razlogov ni drugega izhoda.

Astrid Lindgren je tudi uspešna pisateljica filmskih scenarijev, po katerih je švedska televizija in filmska industrija posnela vrsto nadaljevanj za otroke.

Sicer priletna pisateljica še vedno piše. V nekem intervjuju za nemški list »Der Spiegel« je namreč povedala, da vsako jutro zgodaj vstane in napiše nekaj strani kake nove zgodbe. Prepričani smo lahko, da bodo tudi te zgodbe prav tako navdušile mlade bralce, kot vse dotedanje. Dobri babici Astrid Lindgren zato ob življenjskem jubileju tudi mi voščimo veliko zdravja in da bi še veliko let pripovedovala svojim »vnukom« po Švedskem in vsem svetu svoje lepe zgodbe.

Pešpot posvečena Rilkejevemu imenu

V soboto, 11. t.m., bodo slovesno odprli javnosti Rilkejevo pešpot, stezo, ki je speljana na robu devinskih Sten in gre od sedeža Avtonomne turistične ustanove v Sesljanu do križišča na državni cesti v Devinu. Dolga je 1800 metrov in je v glavnem speljana po zemljišču, ki je last družine Thurn und Taxisov, delno pa po občinskem svetu.

Uresničitev te pobude in pešpot samo so predstavili v soboto, 4. aprila, na sedežu Avtonomne turistične ustanove v Sesljanu. Prisotnim je spregovoril devinsko-nabrežinski župan Brezigar, ki je poudaril, da gre za pobudo, ki hoče ovrednotiti naravne lepote devinsko-nabrežinske občine. Poudaril pa je tudi dejstvo, da je pešpot le »prvi plod sodelovanja devinsko-nabrežinske občinske uprave s Tržaško pokrajino in tržaško Avtonomno letovišcarsko in turistično ustanovo na področju ovrednotenja naravnega okolja.« Med področji, za katere je župan zaželel, da bi prišlo do ureditve, je območje ob izviri Timave pri Štivanu.

Poleg župana Brezigarja so o tej pobudi spregovorili še predsednik Tržaške pokrajine Locchi, pokrajinski odbornik za okolje Dini, predsednik turistične ustanove Barison in občinska odbornika za okolje Tuta in za javna dela Caldi. Skupno je ureditev Rilkejeve pešpoti stala nekaj nad 200 milijonov lir. Urejevalci so skrbeli, da so čim bolj spoštovali naravno okolje in da se steza harmonično vključuje v naravno okolje borovega gozda na eni strani in strmo sproščajoče se stene na levi strani. Na predstavitvi je spregovoril tudi predstavnik WWF Graziano Benedetti, ki je izrazil zadovoljstvo, da Rilkejeva pešpot ne prizadene ravnovesja okolja in da se evropsko leto okolja ne proslavlja le z besedami, ampak s konkretnimi pobudami.

Ob predstavitvi Rilkejeve pešpoti so v prostorih Avtonomne turistične ustanove v Sesljanu odprli tudi fotografsko razstavo Pina Sfregole z naslovom »Rilkejev sen«. Gre za zanimive in umetniške barvane posnetke, ki prikazujejo nekaj najbolj sugestivnih scen, ki jih človek lahko doživi na sprehodu po Rilkejevi poti nad devinskimi Stenami. Ko bodo v soboto, 11. t.m., ob 15. uri odprli s posebno slovesnostjo to pešpot, se bo lahko vsakdo prepričal, da gre za res čudovito naravno okolje. Upajmo, da ga bodo sprehajalci spoštovali.

—o—

ZAČEL SE JE FESTIVAL JUGOSLOVANSKEGA GLEDALIŠČA

V Sarajevu se je v ponedeljek, 6. aprila pričel 28. festival jugoslovanskega gledališča. Župan Ranko Pejić je v otvoritvenem govoru poudaril, da se festival pričinja prav na dan osvoboditve Sarajeva, nastopajočim ansamblom pa zaželel, da bi gledalce presenetili z novimi scenskimi kreacijami. Otvoritveni večer je potekal v znamenju slovenske gledališke umetnosti, saj je banjaluško gledališče najprej uprizorilo Jančarjev »Veliki briljantni valček«, nakar se je predstavilo ljubljansko gledališče »Glej« s »Summertimom« v režiji Vinka Moderndorfa.

CESTITAMO!

V devinski cerkvi sta si v soboto, 4. t.m., obljubila večno zvestobo Marjetica De Matteis in Igor Košuta. Za pomembni življenjski dogodek iskreno čestitajo prijatelji in znanci, ki mlademu paru želijo mnogo sreče v skupnem življenju.

—o—

Na filozofski fakulteti tržaške univerze je diplomiral Adrijan Pahor. Za življenjski uspeh mu iskreno čestitajo prijatelji in znanci.

Zakaj ga ni bilo?

Na Zahodu, pa tudi na Vzhodu še dalje ugibajo, zakaj je sovjetski partijski voditelj Gorbačov v zadnjem hipu odpovedal obisk na Češkoslovaškem. Uradni razlog, prehlad, nikogar ni prepričal. Milanski dnevnik Avvenire je objavil intervju s češkoslovaškim disidentom Vaclavom Havelom, ki je zaradi verbalnih prekrškov preživel štiri leta v zaporu. Zdravstveno stanje, je dejal Havel, je običajni izgovor za prikrivanje političnih zapletov. Vsekakor pa je češkoslovaški disident prepričan, da je Gorbačov nameraval v Pragi naznaniti delni umik sovjetskih čet iz Češkoslovaške, saj se po njegovem sovjetski partijski voditelj ne strinja z vdomor na Češkoslovaško, vendar pa tega javno še ne more, ali ne sme povedati. Havel je tudi povedal, da češkoslovska policija tokrat ni izgnala disidentov iz prestolnice.

V Moskvi se je pojavila vest, da bo Gorbačov odpotoval v Prago danes (9. t.m.). Obisk naj bi preložil zaradi problemov v sovjetski notranji politiki, še posebej pa zaradi nesoglasij o delnem umiku sovjetskih čet iz Češkoslovaške. Vse kaže, da bo Rdeča armada umaknila eno in ne dve diviziji, kot je zgledalo še pred nekaj dnevi.

Nemirni Bližnji vzhod

V izraelski vladni koaliciji se nadaljujejo polemike o perspektivah mirovnega procesa na Bližnjem vzhodu. Medtem ko je zunanji minister in vodja laburistov Peres na vrsti obiskov v zahodnih prestolnicah, kjer pridobiva prijateljske vlade za zamisel o mednarodni mirovni konferenci, je predsednik vlade in vodja Likuda Šamir pred dnevi ponovil, da odločno nasprotuje taki zamisli. Njegovo stališče ni novo, saj je med drugim zunanjemu ministru izrazil željo, ko je odhajal na diplomatsko pot, da bi bila neuspešna. Šamir je dejal, da mednarodna konferenca ni sprejemljiva, ker bi omogočila tudi Sovjetski zvezi, da odigra vlogo na Bližnjem vzhodu. Njena vloga pa bi lahko bila prava nesreča za Izrael.

Peres je končal obisk v Madridu. V španski prestolnici je imel tiskovno konferenco, na kateri je povedal, da je pripravljen tudi na vladno krizo, če bi Šamir prešel od besed k dejanjem in bi dejansko preprečil mirovno konferenco. Končno bi bilo dobro, je dejal, da bi se o tako pomembnem vprašanju izrekli volivci, je še namignil na možnost predčasnih volitev.

Za mednarodno mirovno konferenco se je v Tunisu izrekla tudi Arabska liga, ki je odobrila posebno resolucijo. Z drugo resolucijo pa je pozvala Združene narode, naj skličejo mednarodno konferenco proti terorizmu, vendar ob jasnem razločevanju, da narodno-osvobodilni boj ni terorizem.

—o—

V nedeljo, 26. t.m., bo v Nabrežini občni zbor Kmečke in obrtniške hranilnice in posojilnice. Na občnem zboru bodo letos med drugim obnovili upravni odbor.

Smole odločno zavrnil trditve v Borbi

V jugoslovanskem tisku se je pojavil nov napad na skrb republike Slovenije za slovenski manjšini v Italiji in Avstriji. Privoščil si ga je dr. Ivan Perić konec prejšnjega meseca v beograjski Borbi. Zapisal je, da jemljejo Slovenci skrb za svoji manjšini kot izgovor za oddaljevanje od Jugoslavije.

Misel je odločno obsodil predsednik Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije Jože Smole, in sicer tako v Ljubljani kot v Zagrebu. V Ljubljani je spregovoril na zasedanju občinskih funkcionarjev Socialistične zveze. Dejal je, da gre za hudo provokacijo, nesramne žalitve in napad na ustavna načela. Po svoji teži niso nič hujši od nekaterih tez v tako kritizirani številki 57 Nove revije. Tega ni mogoče sprejemati, zato je nujno razčiščenje.

O istem vprašanju je Smole spregovoril na tribuni v Zagrebu, ki sta jo priredila mestna socialistična zveza in »Večerni list«. O omenjenem članku je dejal, da

je popolnoma nesprejemljiv. Kot so se v Sloveniji odgovorni ogradili od nekaterih tez v »Novi reviji«, tako zdaj pričakujejo, da se bo tudi ostala javnost po Jugoslaviji ogradila od takega stališča proti slovenski skrbi za manjšine.

Smole je v Zagrebu obširno spregovoril o vseh najbolj vročih problemih v Sloveniji, ki negativno odmevajo po Jugoslaviji. Dejal je, da gre večinoma za neinformiranost in za ustvarjanje neobstoječega »slovenskega sindroma«. V Sloveniji se pač nekatera vprašanja bolj zgodaj postavljajo kot drugod, izkušnje pa kažejo, da postanejo slovenske rešitve s časom sprejemljive tudi za ostalo Jugoslavijo. Smole je nato branil slovensko politiko o vlogi socialistične zveze, o odnosu do vernih, o mestu alternativnih skupin in mladinskih pobud, obravnaval je »Novo revijo«, štafeto mladosti in druge primere, ki po njegovih besedah neopravičeno dobivajo negativne oznake ali pa posploševanja v ostalih republikah.

Polemika proti zaščitnemu zakonu

Razne italijanske stranke nadaljujejo polemiko proti zakonskemu osnutku za zaščito Slovencev v Furlaniji-Julijski krajini, katerega je vzporedil socialistični senator Garibaldi.

Italijanski tržaški dnevnik Il Piccolo trdi, da se je sama delegacija tržaških socialistov na vsedržavnem strankinem kongresu v Riminiju izrekla proti Garibaldijevemu zakonskemu osnutku. Tržaška delegacija je po istih poročilih poudarila, da

skih predlogov, katere so stavile Italijanska komunistična stranka, Slovenska skupnost ter Slovenska kulturno-gospodarska zveza.

Podobno so se izrekli proti Garibaldijevemu zakonskemu osnutku listarji, ki so imeli v nedeljo, 5. t.m., zasedanje v Trstu. Govorili so predsednik Liste za Trst Cecovini, politični tajnik in župan Staffieri ter podpredsednik Ventura.

Deželni svetovalec Gambassini je poseben polemiziral z Garibaldijevim zakonskim osnutkom za zaščito slovenske manjšine. Listarji so proti zaščiti soglasno odbrili resolucijo, katero je predlagal občinski svetovalec Camber.

Proti Garibaldijevemu zakonskemu osnutku je tudi Italijanska liberalna stranka. Liberalci pravijo, da hočejo preprečiti zakon, ki bi škodoval italijanski večini v Trstu in Gorici. Liberalci so se svojčas že uprli pobudi ministra Vizzinija.

Glede Garibaldijevega zakonskega osnutka je končno dal izjavo poverjenik kršćanske demokracije za krajevne uprave De Gavardo. Govoril je o različnem položaju slovenske manjšine v tržaški, goriški in videmski pokrajini, zaradi česar bi morali uvesti različne zaščitne predpise. Zlasti je ta demokristjan proti enaki zaščiti Slovencev v Beneški Sloveniji, češ da govori samo krajevni dialekt.

V KROŽKU »VIRGIL ŠČEK«

KAKŠNO GLEDALIŠČE IN ZA KOGA?

Pogovor bodo uvedli Rafko Dolhar, Marija Ferletič, Saša Rudolf, Livij Valenčič in Vladimir Vremec.

Srečanje bo v torek, 14. aprila, ob 18. uri v Trstu, ulica Machiavelli 22/II. nad.

ne sprejema diskriminacij proti večini ter da hoče spoštovanje sporazumov, ki so bili podpisani v Trstu. Po tej socialistični trditvi se je Garibaldi vdal pritisku zakon-

ČERNETOV VEČER V DSI

V Peterlinovi dvorani v Trstu so v ponedeljek, 6. aprila, podelili nagrado iz Sklada Dušana Černeteta. Tokrat je priznanje skupno z denarno nagrado milijona lir prejela Zveza slovenske katoliške prosvete iz Gorice za svoje skoraj 30-letno delovanje. Dušana Černeteta se je najprej spomnil časnikar Saša Martelanc, ki je prebral odlomek iz Černetovega eseja z naslovom »Zakaj smo in ostanemo Slovenci«, ki ga je

Novi list v nadaljevanjih objavil leta 1959. Černetove tedanje misli o človečnosti, svobodoljubju in vztrajnosti proti oblastnem, ki so temeljne značilnosti našega naroda, ostajajo tudi danes kar se da aktualne. Martelanc je nato spomnil na dobitnike nagrad iz Sklada Dušana Černeteta iz prejšnjih let. Sklad je bil ustanovljen leta 1976, leto dni po Černetovi smrti, ko je nagrado prejela beneška revija Dom. V naslednjih letih so bili nagrajeni revija Zaliv, goriška Mohorjeva družba, ukvanski zbor Planinka, skavtska organizacija, Zveza cerkvenih pevskih zborov, Trinkov kalendar, goriški ljudski radio, Fantje izpod Grmade, Izvestja slovenskih šol in lani revija Mladika. Utemeljitev letošnje nagrade je podal prof. Zorko Harej, ki je poudaril, da Zveza slovenske katoliške prosvete v Gorici širi in utrjuje slovensko besedo, kršćansko omiko in demokratično miselnost. Še posebej pa je omenil pobude Zveze ob 50-letnici mučeniške smrti Lojzeta Bratuža. Nagrado je dvignila podpredsednica prof. Franka Žgavec, ki je podala pregled delovanja Zveze v zadnjih letih, medtem ko je dr. Kazimir Humar, ki je skoraj 20 let predsedoval Zvezi, spomnil na dogodke v 50-ih letih in še posebej na prof. Mirka Fileja, ki je bil pobudnik in prvi predsednik te organizacije. Spomnil pa je tudi na dijaška leta, ki jih je preživel v Gorici s pokojnim Dušanom Černetom.

DAROV IN PRISPEVKI

Ob 12. obletnici smrti brata Dušana darujeta sestri Nada in Vera Černe 95 tisoč lir v sklad Novega lista.

Novi predsednik tržaškega velesejma

Na tržaškem velesejmu je imel 4. t.m. tiskovno konferenco novi predsednik sejemске ustanove prof. Gianni Marchio. Umeščen je bil pred dobrim tednom po imenovanju, katero je odobril predsednik deželnega odbora Biasutti.

Prof. Marchio je podal poročilo o velesejmu ter o svojem programu. Spomnil je, kako so nastale polemike ob imenovanju, ki pa so bile tudi posledica dejstva, da je bil velesejem več časa brez predsednika. Kljub polemikam pa je velesejska ustanova ohranila svojo življenjsko silo, za kar se je Marchio zahvalil glavnemu svetu in nadzornemu odboru ter na splošno tržaškim poslovnim krogom. Poslovanje ustanove je bilo vedno čisto, kar je potrdilo tudi davčno nadzorništvo.

V programskem delu izvajanja je novi predsednik potrdil, da mora tržaški velesejem dalje igrati svojo mednarodno vlogo na prehodu med srednjo Evropo in Prekomorjem ter Vzhodom in Zahodom. Pri tem je spomnil na junijski sejem, na razstavo »Spazio 4«, na mednarodne dneve off-shore, na razstave Transadria — ki je letos te dni na Reki — ter na Salon tretje starosti. Poudaril je tudi idejo o preureditvi velesejma v servisno središče za krajevne gospodarske kroge ter na mednarodne sestanke poslovnih krogov ob sejemskih razstavah. Seveda ni pozabil na vlogo Trsta kot središča za tranzit lesa in kave.

Casnikarji so novemu predsedniku zastavili večje število vprašanj, zlasti glede finančnih težav, katere ima vedno velesejem. Marchio je odgovoril, da je finančni položaj res težaven, a ga je treba reševati ne samo z državnimi in deželnimi podporami, marveč tudi z lastnimi silami ob dobrih programih, ker je velesejem pač gospodarska ustanova. Pri tem zaupa v pomoč vseh ustanoviteljev sejma.

Za junijski velesejem je Marchio poudaril zlasti sodelovanje Češkoslovaške in Kitajske ter Jugoslavije in Avstrije.

Sindikata in Glasbena matica

V Časnikarskem krožku v Trstu je bila prejšnji teden tiskovna konferenca sindikata CGIL, ki je bila posvečena problematiki Glasbene matice. Po uvodu pokrajinskega tajnika Treua je spregovoril vsedržavni tajnik šolskega sindikata CGIL Gianfranco Benzi. Odločno je podprl prizadevanje Glasbene matice, da bi za svoje delo in za svoje gojence dosegla pravično upoštevanje. Nakazal je dve možnosti: spremembo Glasbene matice v avtonomno sekcijo tržaškega glasbenega konservatorija ali pa ohranitev značaja samostojne zasebne šole, vendar s pravico javnosti. Postopoma naj bi se spremenila v slovenski konservatorij. Za dejavnosti, ki niso strogo pedagoškega značaja, pa naj bi priskočila na pomoč s financiranjem deželna uprava.

V obširni razpravi so bili udeleženci mnenja, da je primernejša druga, postopna pot, ki ohranja sedanjo samostojnost Glasbene matice.

Staffieri na Opčinah

Na Opčinah je bilo pred dnevi že dolgo pričakovano srečanje med tržaškim županom Staffierijem in krajevnim sosvetom tržaške občine za Vzhodni Kras. Zaradi zanimanja domačega prebivalstva so javno srečanje priredili v Prosvetnem domu. Vodila ga je predsednica konzulte Anamarija Kralj-Kalc. Po županovih uvodnih besedah so nastopili člani sosveta, ki so župana opozorili na najbolj pereče probleme na ozemlju vzhodnokraškega rajonskega sveta. Nato so imeli možnost posega tudi udeleženci v dvorani, med katerimi so bili številni predstavniki kraških vasi, združenj in ustanov. Slovensko prebivalstvo je župana opozorilo na celo vrsto nerešenih, dolgoletnih problemov krajevnega značaja, ki gredo od openskega pokopališča do greznice, javne razsvetljave, spomenika na Pikelcu, družbenih objektov, jusarskih pravic, obenem pa so slovenski predstavniki ponovno spregovorili o svojem nasprotovanju lokaciji sinhrotrona in o širših narodnostnih pravicah.

S TRŽAŠKEGA**V SOBOTO IN NEDELJO
ODPRTA MEJA
V DOLINI GLINŠČICE**

Občina Dolina in občina Sežana sporočata, da bo v soboto, 11., in nedeljo, 12. t.m., med 9. in 18. uro prost prehod državne meje pri Botaču na območju Glinščice - Beka in obratno.

Kot običajno priporočamo obiskovalcem odprte meje, naj imajo pri sebi veljavni osebni dokument in čim manj izletniške

V Društvu slovenskih izobražencev v Trstu — Peterlinova dvorana — bo v ponedeljek, 13. aprila, podal velikonočno versko misel katinarski župnik Anton Žužek, ki bo govoril na temo »Ljubezen zida — o človeških odnosih in medsebojni ljubezni«. Predavanje bo ob 20.30.

opreme. V soboto dopoldan so pobudniki odprte meje povabili na tradicionalno srečanje in prijateljski sprehod predstavnike družbenega življenja in oblasti iz dežele Furlanije Julijske krajine in Slovenije. Prisotni bodo tudi številni učenci šol iz občine Dolina in Sežana ter drugih obmejnih občin.

V gledališču Prešeren bo odprta dokumentarna razstava o načrtih Parka doline Glinščice in o Konvenciji o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine za Škocijanske jame.

Prijetna novost letošnje odprte meje bo v nedeljo ob 15. uri v Botaču, ko bosta igrala pihalni orkester Breg iz Doline in Godba iz Ricmanj. V petek, na predvečer odprte meje, bo v Sežani skupni sestanek predsedstva skupščine občine Sežana in dolinskega občinskega odbora, ob prisotnosti načelnikov svetovalskih skupin iz občine Dolina.

»GORENJSKI SLAVČEK«**V TRŽAŠKEM KULTURNEM DOMU**

V Kulturnem domu v Trstu je v soboto, 4. in nedeljo, 5. t.m., gostovala Opera narodnega gledališča iz Maribora, ki je uprizorila slovensko nacionalno opero »Gorenjski slavček« skladatelja Antona Foersterja. Bila je tretja povojna uprizoritev »Gorenjskega slavčka« na tržaškem odru.

Zadnje predstavo je dirigiral Stane Jurgec, zrežiral pa jo je Franjo Potočnik. Kot koreograf je sodeloval Iko Otrin, medtem ko je zbor vodil Maks Feguš. V glavnih vlogah sta v soboto pela Nika Vipotnik kot Minka in Janez Lotrič kot Franjo.

Opera je doživela lep odziv tudi med tržaškim občinstvom. Mariborski operi moramo izreči priznanje, da sistematično uvršča v svoj repertoar tudi slovenske opere.

V prostorih Društva slovenskih pisateljev v Ljubljani so danes (četrtek, 9. t.m.), predstavili slovensko izdajo romana Fulvia Tomizze »Mladoporočenca iz ulice Rossetti«. Ob tej priložnosti so uradno predstavili tudi letošnji potek mednarodne nagrade Vilenica.

**V Gorici počastili spomin
Lojzeta Bratuža**

Na sedežu goriške pokrajine je bilo v soboto, 4. t.m., zasedanje ob 50-letnici mučeniške smrti glasbenika Lojzeta Bratuža. Uvodni nagovor je imel predsednik pokrajinske uprave profesor Silvio Cumpeta. Poudaril je, da se je pokrajina odločila za to pobudo, da bi tudi italijanski sosesčani spoznali del slovenske kulturne zgodovine na Goriškem. Za njim je nastopil odbornik za šolstvo goriške pokrajine, dr. Mirko Špacapan, ki je med drugim pozdravil veliko število udeležencev in pa predavatelje. Lojzeta Bratuža je označil kot osebnost, ki pripada vsem Goričanom. in kot simbol žrtvovanja za pravico in svobodo.

V strokovnem delu posveta je najprej predaval ravnatelj Goriškega muzeja iz Nove Gorice Branko Marušič. Podal je socialno in politično sliko Goriške v prvih štirih desetletjih tega stoletja. Posebej se je ustavil pri mončnem narodnostnem vzponu goriških Slovencev v poslednjem obdobju Avstro-Ogrske in pri uničenju njihovih dosežkov na vseh področjih v času fašizma.

Zelo poglobljen je bil poseg profesorja Luigija Tavana. Predavatelj je nakazal

kulturno specifičnost goriške dežele, zlasti v mejah nekdanje nadškofije. Zanj je bilo značilno enakopravno soočanje različnih kulturnih in nacionalnih komponent. Ob tem je poudaril vlogo državne gimnazije v Gorici pred prvo svetovno vojno in pa malega ter velikega semenišča, torej inštitucij, ki so omogočale kvalitetno šolanje pripadnikov obeh narodov.

Na koncu je predaval še tržaški pokrajinski odbornik za kulturo dr. Zorko Harej. Orisal je življenje in delo Lojzeta Bratuža ter poudaril silnice, ki so pripomogle k njegovemu duhovnemu izoblikovanju: od družine preko krščanskega prepričanja do intenzivnega sodelovanja v slovenskih kulturnih organizacijah. Ustavil se je pri Bratuževi umetniški osebnosti in orisal njegovo delo skladatelja, pevovodje in organista.

Ob koncu zasedanja je odbornik Špacapan pozdravil vse prisotne, še posebej člane Bratuževe družine, vdovo in oba otroka, napovedal pa je še izid gradiva današnjega simpozija v posebnem zborniku. V imenu Bratuževih se je ob koncu zahvalil kulturni in politični delavec, prof. Andrej Bratuž.

**USPEŠNO DELOVANJE
HRANILNICE V DOBERDOBU**

Na občnem zboru Kmečko obrtne hranilnice v Doberdobi so v nedeljo, 5. aprila, lahko upravičeno s ponosom ugotavljali, da denarni zavod uspešno posluje. V zadnjem letu so se namreč denarna sredstva s katerimi deluje ta hranilnica, dvignili nad 12 milijard lir.

O delovanju, uspehih in načrtih hranilnice sta spregovorila predsednik posojilnice Andrej Gergolet in ravnatelj dr. Maks Gergolet. Na občnem zboru je prišlo do izraza dejstvo, da hranilnica veliko sodeluje z Deželno zvezo kmečko-obrtnih posojilnic in da je Kmečko obrtna hranilnica v Doberdobi tudi članica Bančne sekcije Slovenskega deželnega gospodarskega združenja. Hranilnica je v zadnjem letu uvedla v svoje poslovanje tudi veliko sodobne tehnologije. Kar pa je mogoče najboljši dokaz, da dobro posluje, je dejstvo, da so dobili dovoljenje za odprtje podružnice v Ronkah ali v Trziču.

Na občnem zboru so bili na vrsti tudi priložnostni pozdravni govori raznih predstavnikov gospodarskih in kulturnih ter športnih organizacij. Sledile so volitve, ki so v glavnem potrdile dosedanje odbornike, izvoljenih je bilo nekaj novih odbornikov.

—o—

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

H. Ch. Andersen - M. Sosič

OLE LUK

Pravljica

Režija MARKO SOSIČ

V ponedeljek, 13. aprila ob 10. uri
v torek, 14. aprila ob 10. uri
v sredo, 15. aprila ob 10. uri

**Tudi nadškof
zaskrbljen**

Iz Benečije prihaja vest, da je videmski nadškof podpisal skupno z 12 duhovniki iz špeterske dekanije dokument, ki opozarja na propadanje goratega področja v videmski pokrajini, ki je poseljeno s Slovenci. V Karniji so duhovniki in laiki že odobrili podoben dokument, zdaj pa slovenski duhovniki s svojim nadpastirjem zahtevajo ukrepe v korist Kanalske doline, Režije, Tera, Karnajte in Nadiških dolin. Komu naj drugače oznanjamo evangelij, se vprašujejo v listini, če je trenutno edino dušnopastirsko delo vodenje pogrebov in skrb za ostarele?

NAGRADA**ZA DOBERDOBSKI ODDELEK
SREDNJE ŠOLE IVAN TRINKO**

Združenje darovalcev organov (ADO-FJK) večkrat prireja šolske natečaje o pomenu darovanja telesnih organov, s čimer seznanja šolarje s tem problemom z upanjem in prepričanjem, da bi kdo od mladih tudi začel aktivno delovati v okviru združenja. Ljudje so dandanes drug drugemu odtujeni in le s težavo kažejo solidarnost s tistimi, ki so v stiski.

Prvič v naši deželi je bil takšen natečaj samo za slovensko mladino. Priznati je treba, da je ta rade volje sodelovala pri literarni in slikarski nalogi o tej tematiki. V soboto, 3. aprila, je bilo nagrajevanje dijakov v prisotnosti ravnateljice in predsednika sekcije iz Laškega. Knjižno nagrado so prejeli Andrej Pahor, Mitja Ferfolja, Kristijan Lavrenčič in Milka Pahor.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Zadnja številka revije Mladika

Te dni je prišla iz tiskarne nova Mladika z dvojno številko 2 in 3. Na uvodnem mestu je članek z naslovom »Več kot z radovednostjo«, ki razmišlja o nedavnih pretresih v Sloveniji in se sprašuje, kako so nedavni dogodki odmevali med Slovenci zunaj matične domovine. Članek postavlja tezo, da se je v zamejstvu in zdomstvu povečalo zanimanje za matico, in to ne le iz gole

radovednosti, marveč mogoče tudi iz ponovno prebujenega občutka neke naravne povezanosti. V uvodniku je med drugim rečeno: »Resnica je ta, da se je Slovenija znotraj jugoslovanskih mej že precej časa oddaljevala z obzorja slovenskih ljudi po drugih državah. Daleč od oči, daleč od srca, pravi italijanski pregovor. Razno-likost sistemov z mejami vmes, drugačnost življenjskih slogov in pogojevanja vseh oblik in stopenj so začela delovati s silo, ki se v fiziki imenuje centrifugalna. Vsi smo pravili »matična domovina«, toda čedalje več je bilo ljudi, ki jim ta pojem ni več segel v dno srca. Zdelo se je, kot bi v matici pešal tisti veliki magnet, ki lahko priteguje tudi delce daleč od središča, če je vse v redu. Le kaj zelo važnega lahko spet zdrami staro privlačno moč in nekdanjo nenačeto zavest skupnosti, so menili prizadeti opazovalci našega narodnega počutja.

To se je zdaj zgodilo. Sicer ne v optimalnih oblikah zanosnih in osrečujočih dogodkov, ki kdaj pa kdaj okrepečajo in poživijo narode v stiskah. Obratno, impulz se je sprožil prav sredi naraščajoče stiske, kar pa daje opazovanemu pojavu pravzaprav še večjo vrednost.

O dogajanju v Sloveniji poroča Mladika tudi v svoji rubriki »Iz slovenske publicistike«, kjer so podani citati in stališča v zvezi s pisanjem znamenite 57-te številke »Nove revije«.

Med literarnimi prispevki v tej številki izstopa novela Dolores Terseglav z naslovom »List iz dnevnika«, ob njej pa še nekaj poezij, ki so jih poleg iste avtorice prispevali še Vladimir Kos, Pavle Zidar in Bruna Pertot. Tudi tokrat je v Mladiki zelo obsežna in pestra rubrika Antena, ki s kratkimi poročili seznanja bralce o vidnejših dogodkih in ljudeh v slovenskem kulturnem prostoru doma in po svetu. Omenjamo še rubriko »Zamejska in zdomska literatura«, ki jo že dolgo vrsto let piše Martin Jevnikar. Tokrat sta objavljeni oceni zbirke pesmi Zore Saksida »Bela tapiserija in zbirke črtic Borisa Pangerca »Šum vode glinščice«. Zanimiva in domiselno urejena je tudi priloga RAST, ki je posvečena mladim bralcem in mladim piscem. V prilogi so med drugimi objavljeni nagrajeni prispevki z literarnega in likovnega natečaja Slovenskega kulturnega kluba.

Predpremiera „Kontrabasa“

S predpremiero Kontrabasa je začelo Slovensko stalno gledališče predzadnjo serijo abonmajskih predstav. Monodrama Patricka Süskinda je bila prvotno zamišljena izven abonmaja, težave z gostujočimi gledališči in primernimi deli, predvsem pa nadvse kritično stanje blagajne SSG so vodstvu narekovali to repertoarno spremembo, ki naj bi tudi pripomogla k dosegu obveznih 150 dni predstav. Vendar bi vsi ti trije razlogi ne opravičili zamenjave, če ne bi med delom Kontrabas prerasel predvidenih okvirov vzporedne uprizoritve. Pod skrbnim vodstvom režiserja Zarka Petana in na domiselno impozantni sceni Klavdija Palčiča je Anton Petje izoblikoval resnično izjemno figuro, enega tistih likov, s katerimi ostane igralec vezan vse svoje življenje.

Sicer pa je Süskindov Kontrabas pretresljiva igra, enkratna v svoji preprosti vsakdanjosti, drama malega človeka, neuglednega in neopaznega v velikem družbenem orkestru, človeka z nepotešenim srcem, prekipevajočim od hrepeneja in varljivih upov, a tudi polnega grenkobe spoznanj. Delo je nastalo leta 1980 in v tem času preplavilo odre vsega sveta, saj ga trenutno igrajo v 27 deželah. Že samo ta podatek pove več kot dovolj o njegovi zanimivosti in aktualnosti.

Ustvarjalci naše predstave so prepričani, da so dobro opravili svojo nalogo in da se jim kljub vsemu (pri tem mislimo predvsem na izjemno težke pogoje, v katerih trenutno deluje naše gledališče) ni treba bati nikakršnih primerjav.

Prevod je oskrbela Marija Klun, kostume Marija Vidau, lektor je bil tudi to pot Jože Faganel, z lekcijami kontrabasa pa je Petjeta mučil Ignacij Ota.

»Nova revija« ima novega urednika

»Nova revija« v Ljubljani ima novega vršilca dolžnosti glavnega in odgovornega urednika. To je Boris Novak, ki je bil že doslej član uredniškega odbora. Sklep je bil sprejet na seji založniškega sveta Cankarjeve založbe, kandidatura pa je podprl odbor za kadrovska vprašanja pri predsedstvu Socialistične zveze Slovenije. Za novega predsednika sveta »Nove revije« pa je bil izvoljen Emil Milan Pintar, ki prevzema posle dosedanjega predsednika Janeza Strehovca. Uredniški odbor »Nove revije« sta zapustila Aleš Debeljak in Franc Lainšek-Feri.

Novi urednik Boris Novak je izjavil, da zahteva nadaljevanje dosedanjega uredniškega koncepta revije ter je napovedal, da bo od prihodnje številke dalje v reviji stalna rubrika pod naslovom »Prispevki za slovenski nacionalni program«, torej v skladu s temo, na katero je

bila v celoti ubrana zadnja, 57. številka Nove revije, ki je povzročila znano vročo polemiko.

Jože Smole, ki je vodil sejo založniškega sveta, je imel kritične pripombe na račun koncepta oziroma kontinuitete v uredniški politiki revije. Dejal je, da je bila 57. številka izključno politične narave in da bi moral biti mesečnik poslej v večji meri posvečen kulturi in umetnosti. Jože Smole je tudi negativno ocenil nekatere prispevke v zadnji številki, pri čemer je posebej omenil avtorja Franceta Bučarja in Iva Urbančiča.

57. številka Nove revije je sprožila eno najzanimivejših kulturno-političnih senzacij v zadnjem času na Slovenskem. Nekateri so v njenih prispevkih videli izzivalen poseg v sedanji družbeno-politični položaj v Jugoslaviji, drugi pa so menili, da gre za pogumno iskanje novih poti za razvoj in usodo slovenskega naroda.

RAZPIS 17. ZAMEJSKEGA FESTIVALA DOMAČE GLASBE

S.D.P.D. »F.S. SEDEJ« in Ansambel »L. HLEDE«

razpisujeta

17. Zamejski festival domače glasbe, ki bo v Števerjanu 4. in 5. julija 1987.

A) Komisiji, ki ju bodo sestavljali strokovnjaki in predstavniki občinstva, bosta podelili naslednje nagrade:

1. Nagrada za najboljšo izvedbo in trofej ansambla »Lojze Hlede« Lit. 1.000.000.
2. Nagrada za najboljšo melodijo Lit. 700.000.
3. Nagrada za najboljšo izvedbo Lit. 500.000.
4. Nagrada občinstva Lit. 300.000.
5. Nagrada za najboljšo besedilo Lit. 200.000.
6. Posebna nagrada za najboljši zamejski ansambel.

B) Komisiji bosta sestavljeni:

- Komisija za ocenjevanje besedil
- Komisija za ocenjevanje glasbe

C) Organizator si prevzema stroške za kosilo, večerjo in prenočišče nastopajočih.

Za ansamble veljajo naslednji pogoji:

1. Na festival se lahko prijavijo vsi slovenski ansambli, ki gojijo slovensko narodno zabavno glasbo.
2. Skladbi, ki ju bodo izvajali ansambli, morata biti izvirni ter prvič izvedeni na festivalu v Števerjanu.
3. V prijavi morajo biti navedeni naslednji podatki: ime, priimek, datum rojstva, sedanje bivališče vodje in članov ansambla. V dvojezičnem vzorcu, ki se prilaga pa morajo biti navedeni še naslednji podatki: ime in priimek, kraj rojstva, datum rojstva ter sedanje bivališče članov ansambla. **Podatki morajo biti čitljivi in točni.**
4. Ansambli so dolžni poslati:
  - a) notno gradivo v enem vzorcu;
  - b) besedila pesmi;
  - c) izpolnjeno priloženo tiskovino »prijava«;
  - d) fotografijo ansambla;
  - e) dvojezično tiskovino;
  - f) kratko zgodovino ansambla.
5. Ansambli so dolžni sporočiti organizatorjem vsako spremembo v ansamblu;
6. Prijave se sprejemajo najkasneje do 31.5.87.

Naslov

S.K.P.D. »F.B. SEDEJ« - ANS. »LOJZE HLEDE«
Trg Svobode 6
34070 ŠTEVERJAN — SAN FLORIANO DEL
COLLIO (GORIZIA) ITALIA

—o—

VEČER O KANALSKI DOLINI

Nadaljuje se v Ronkah niz večerov, ki so namenjeni spoznavanju Slovencev, ki živijo v videmski pokrajini. S tem tudi Slovenci v Laškem prispevajo k zavračanju teze o ločevanju Slovencev iz videmske pokrajine od tistih, ki živijo na Tržaškem in Goriškem.

Ogledali smo si tako videokaseti o Kanalski dolini. Najprej smo se lahko seznanili z lanskim delom mladinskega raziskovalnega tabora na območju občin Trbiž in Naborjet, nato pa smo lahko spoznali delček življenja Slovencev v Kanalski dolini ter se zlasti seznanili s kulturnim delovanjem v Ukvah in Žabnicah. Prisoten je bil Milan Pahor, ki je odgovoren za to raziskovalno delo. Sam je tudi poročal o delovanju društva v Kanalski dolini.

Sodobno kmetijstvo

Gnojenje vrtnin na podlagi analize zemlje

Vrtnine lahko uspešno gojimo na rodovitni zemlji, ki ima ugodne fizikalne, kemične in biološke lastnosti.

Najprimernejša je srednje težka zemlja, ki prepušča vodo, obenem pa lahko tudi dalj časa obdrži primerno vlažnost. Grudice so tako povezane, da ob dežju ne razpadejo, zato ostane zemlja rahla in grudičasta. Če talni delci niso povezani v obstojne grudice, je zemlja po vsakem dežju ali namakanju blatna in mazava, sicer pa se zemlja močno suši in naredi trdo, razpokano skorjo, kar vrtninam škoduje.

Sestavo zemlje lahko izboljšamo predvsem z gnojenjem z domačimi organskimi gnojili, zrelim hlevskim gnojem in kompostom ali s šoto, kisló zemljo pa tudi z apnenimi gnojili. Tako postanejo tudi težje zemlje bolj zračne in primerno vlažne, obenem pa lahko preskrbujejo vrtnine z rastlinskimi hranili.

Prelahka peščena tla slabo zadržujejo vlogo in rastlinska hranila. Izboljšamo jih lahko predvsem z gnojenjem z organskimi gnojili. Tako zemlja zadržuje vodo in hranila.

Z analizo zemlje lahko dokaj natančno spoznamo njene osnovne značilnosti, ki v grobem določajo njeno rodovitnost.

Če je treba, jo obogatimo z organsko snovjo ali pa apnom, če je prekisla. Grudice so bolj obstojne, zato zemlja po dežju obdrži več koristne vode, odvečna voda pa hitreje ponikne.

Kisla zemlja vodo slabo prepušča tako, da je po dežju dalj časa preveč mokra, zadržuje pa premalo koristne vode in vrtnine prej občutijo sušo. Ob močnih nalivih, jih tudi bolj prizadene površinska erozija.

Za uspešno pridelovanje vrtnin je zelo pomembna količina rastlinskih hranil v tleh. Količino fosforja in kalija ugotovimo z analizo zemlje. Pri ocenjevanju podatkov analize upoštevamo mejne vrednosti in različne količine posameznih hranil v tleh. Z gnojenjem želimo revna tla obogatiti z velikimi odmerki fosforja in kalija.

Kemična analiza tal je podlaga za usmerjanje gnojenja. Omogoča visoke, stalne in kakovostne pridelke, hkrati pa narekuje gospodarno rabo gnojil. Poseben problem je gnojenje z dušikom. Doslej smo odmerke dušika določali predvsem glede na posamezne vrste tal ob upoštevanju količin organskih snovi v tleh in od tega, koliko dušika poberejo pridelki.

Zdaj odmerke dušika vse bolj določamo na podlagi analize zemlje z različnimi kemijskimi metodami. Najbolj razširjena je metoda N MIN. Z njo ugotavljamo vsebnost mineralnega dušika v tleh pred setvijo ali pred sajenjem vrtnin. Mineralni dušik dobivajo tla z gnojili, s katerimi smo gnojili predposevek, mineralizacijo rastlinskih ostankov, ki ostanejo na njivi ali vinogradu po spravi in postopnim razpadanjem talnega humusa. Izkušnje kažejo, da je ugotavljanje mineralnega dušika v

tleh dobra osnova za boljše usmerjanje gnojenja z dušikom. Pravilno odmerjanje dušika je pomembno, ker omogoča gospodarsko rabo tega dragega hranila, daje možnost visokih in kakovostnih pridelkov vrtnin, ki ne vsebujejo škodljivih nitratov in zmanjšuje možnost izpiranja nitratov v podtalnico.

Mineralni dušik v tleh lahko določamo tudi z analizo zemlje po elektroultrafiltracijski metodi. To metodo uporabljajo v tovarnah sladkorja in z njo dobimo popolno sliko vseh pomembnih rastlinskih hranil v tleh in je neizogibna za dobro gnojenje vrtnin.

Pretirano gnojenje škoduje. Rastline postanejo bolj občutljive za glivične bolezni, v pridelkih je preveč nitratov, tako da preveč kalija povzroči motnje v preskrbi z magnezijem ali železom, železova kloroza ali srčna gniloba cvetače.

Z. T.

—o—

»MEMORIAL MIRKO ŠKABAR«

SK Devin priredi v nedeljo, 12. aprila, prvi vsakoletni pohod »Memorial Mirko Škabar«, ki bo potekal od Praprota do Velikega Repna. Odhodi bodo od 8.30 do 10.30 ob vsakem vremenu.

Ob odhodu bodo udeleženci prejeli izkaznico, ki bo žigosana na cilju. Pravilnik predvideva, da prejme udeleženec dveh pohodov bronasto kolajno, štirih srebrno in šestih pohodov zlato. Kdor se bo udeležil devetih pohodov bo prejel posebno priznanje.

V Velikem Repnu bo poskrbljeno za prigrizek in družabnost.

Pohod je poimenovan po Mirkotu Škabarju, bivšemu predsedniku, dolgoletnemu odborniku in planincu, ki nas je pred kratkim prerano zapustil. Mislimo, da bomo na tak način najlepše trajno ohranili njegov spomin med nami.

Jack London KRALJ ALKOHOL

14

Ni trajalo dolgo, ko so se pripeljali nazaj in — čudno — barki sta vozili vstric. Ko sta zavili proti peščenemu rtiču, sem lahko videl pogreznjeni čoln, ki je bil do vrha stranic v vodi in so ga samo vrvi, privezane k obema barkama, držale na površini, da se ni potopil. Bibavica je napol minila in možaka sta obrnila svoji barki naravnost proti pesku in zavozila nanj v eni vrsti s čolnom na sredi.

Kakor bi mignil je skočil Hans, eden French-Frankovih mornarjev, v čoln in urno odveslal proti severnemu obrežju. Velika pletenka na krmi čolna je oznanjala namen njegove poti. Niso mogli strpeti niti trenutke, da ne bi praznovali onih petdeset dolarjev, ki so jih bili tako zlahka zaslužili. Taka je pač navada častilcev kralja Alkohola! Kadar jim je sreča mila, pijejo. Ako nimajo sreče, pijejo v nadi, da jim bo mila. Ako jih je zadela nesreča, pijejo, da bi jo pozabili. Ako srečajo prijatelja, pijejo. Ako se spro s prijateljem in ga izgube, pijejo. Ako je njihovo ljubimkanje uspešno, so tako srečni, da morajo piti. Ako so zavrtnjeni, pijejo iz nasprotnega vzroka. In ako nimajo sploh nobenega posla, pijejo, dobro vedo, da jim bodo črvi začeli gomazeti po možganih, kadar bo-

do izpili dovolj kozarcev, in da bodo imeli vse roke polne dela. Kadar so trezni, hočejo piti, in kadar so pijani, hočejo piti še več.

Razume se, da sva bila s Scottyjem kot sotovariša povabljeni na pijačo. Pomagala sva jim delati luknjo v onih petdeset dolarjev, ki jih še niso prejeli. Tisto popoldne se je spremenilo iz povsem navadnega poletnega nedeljskega popoldneva v prekrasno sijajno popoldne. Vsi smo govorili in prepevali, se širokoustili in bahali, in French Frank in Nelson sta venomer točila. Ležali smo docela vidni vsaj oaklandski obali in hrup našega pirovanja je privabil prijatelje. Čoln za čolnom se je prepeljal preko zaliva in pristal ob peščenem rtiču, dočim je Hans imel samo en posel — da je venomer vesljaril na suho po pijačo.

Nato sta prišla Whisky Bob in Grk Nicky trezna, razjarjena, razkačena, ker so jima tovariši gusarji izmaknili plen. French Frank je s pomočjo kralja Alkohola imel licemerski govor o kreposti in poštenju in je vzlic svojim petdesetim letom vrgel Whisky Boba na pesek in ga mikastil. Ko je Grk Nicky z lopato na kratkem držaju priskočil Whisky Bobu na po-

moč, ga je Hans na kratko odpravil. In ko so naložili krvaveče ostanke Boba in Nickyja brez vseh nepotrebnih formalnosti v njen čoln, se je dogodek moral seveda praznovati z nadaljnjim popivanjem.

Ker je bilo prišlo mnogo obiskovalcev, nas je bila velika družba mnogih narodnosti in različnih čudi, ki je vse podžigal kralj Alkohol, da so se otresli vseh ovir. Stari spori so oživel, starodavna sovraštva so vzplamtela. Boj je bil v ozračju. In kadar se je kak pristaniški delavec spomnil, da ima kaj zoper kakega mornarja ali obratno, ali kadar se je kak gusar-ostriigar spomnil kaj takega, ali se je kdo drugi spomnil kaj zoper njega, je švignila pest in iznova je zaživel boj. In vsak boj se je poravnal s pijačo in pri tem so se borci s pomočjo in prigovarjanjem nas ostalih objemali in si prisegali prijateljstvo do smrti.

In prav ta čas si je izbral Soup Kennedy, da je prišel in zahteval staro srajco, ki jo je bil pustil na barki »Reindeer« takrat, ko je vozil s Clamom. V prepiru z Nelsonom je bil stopil na Clamovo stran. Tudi je že pil v krčmi St. Louis, tako da je bil pravzaprav kralj Alkohol, ki ga je pripeljal do peščenega rtiča poiskati si svojo staro srajco. Malo besedi je povzročilo metež. V najspodnejšem delu barke »Reindeer« se je spoprijel z Nelsonom in se je v metežu komaj rešil, da mu ni glave razbil železni drog, ki ga je nad njim zavihtel razjarjeni French Frank — ki se je bil razkačil, ker je možak z dvema rokama napadel možaka z eno roko. (Ako »Reindeer«

— Mihec, kej rečeš, je dobro ali slabo tu, ke se ženske zmiram bol uvelaulajo? Glih uni dan je dobila ana ženska prfina dekret, de nardi ano novo vlado.

— Nej! Sej se najdejo ženske, ke jemajo vse moške attribute jn znajo bet prou odločne. Vidi, denmo reč, tisto Tačerco. Ti gre u Moskvo govort prfina sez Gorbačovom čo mi čo ti. Koker de b'se menla midva. Angleži ji pravejo železna gospa. Jn ke Angleži so moži jn vselih se pestijo rih-tat od ane ženske. More bet namazana sez vsemi žavbami.

— Ma vidi, Mihec: u starih cajteh pod Francam Jožefom smo se smejali tistem možam, ke so se pestili komandirat od žene. Smo rekli de nose hlače uana.

— Ma sej danes nosejo hlače vse! Morbet pride tu njuh uvelaulanje glih od hlač? Če be nosile samo krilo ...

— Ma mene me skrbi, de če bo šlo taku naprej, bomo usi pršli pod njuh komando. Vidi ke zdej so tudi pr rdečih brigadah. Delajo atentate jn strelajo. Glih taku ku moški. Hmali bo pršlo taku, de bomo mogli mi doma kuhat jn pestvat otroke.

še plava po vodi, se mora udarec z železnim drogom še vedno poznati na trdem lesu spodnjega dela barke.)

Nelson pa je potegnil obvezano prestreljeno roko iz zanke in jokal, dočim smo ga mi držali, in tulil v svoji divji veri, da more z eno roko premlatiti Kennedyja. In spustili smo ju na pesek. Tedaj, ko je bilo videti, da stvar za Nelsona slabo stoji, sta French Frank in kralj Alkohol posegla nepošteno v boj. Scotty je ugovarjal in posegel po Frenchu Franku, ki je planil nadenj; prijela sta se, bila se s pestmi in sukala po pesku dvajset čevljev daleč, kjer je French Frank padel na Scottyja. Pri prizadevanju, da bi tadva ločili, je nastalo še pol ducata novih bojev med nami ostalimi. Ti boji so se končali na ta ali drug način ali pa smo borce ločili s pijačo, dočim sta se Nelson in Kennedy ves ta čas dalje borila. Zdaj pa zdaj smo se vrnili k njima in jim dajali nasvete; tako n. pr. ko sta izmučena ležala v pesku in bila nezmožna udariti: »Vrzi mu peska v oči!« In metala sta si drug drugemu pesek v oči, prišla zopet do moči in se bila, dokler se nista zopet upehala.

In sedaj naj kdo skuša pomisliti, kaj je vse to, kakor je bilo smešno in živalsko, pomenilo za mene, še ne šestnajstletnega

— Ne stoj bacelirat! Če jemajo mučjn koražo, nej se uvelavejo. Sej je pej pr moških dosti tašneh, ke so ku ane mevže. Denmo reč pr Primorski poje je letos kar trijntrideset dirigentov, ke so ženske. Jn lahko rečemo, de niso prov neč slabše od moških. Jn kašne dajo štrace tudi moškem dirigentam. Je taku, moramo priznat!

— Ma se silejo prou povsod. Zdej čejo jet tudi za farja. Si misleš, kaku nas bojo spovedavale? Jn pole so jeh začeli tudi jamat h soudatam. Jn u vojno akademijo za oficirje.

— Ma če čejo bet enakopravne, neč ku nej grejo h soudatam. Nej provajo tudi uane. Bojo ben vidle kašne so moške prednosti.

— Znaš kej mi je pršlo u misli? Če bojo tudi ženske soudatje, be se dalo naredet tudi posebne udarne brigade, ke be ble nutre samo tašče. Al be bežali sovražniki pred tašnemi brigadami!

— E, tašneh udarnih brigad be se tudi jest bau. Ma tudi h policiji jeh jamajo.

— Videš, policija je pej zanje ku nalašč. Vidi, ke ženske, za kej zvohat, jemajo vse talente. Jest poznam ano, ke zna vse od vseh ledi. Kadaj pride domov, kadaj gre v oštarijo, kadaj dela korne. Vse. Tašneh špijonov, koker so ženske, jeh ni. Jest se čudem, de se niso že prej zmislili, de be jeh vzeli h policiji.

— Jest rečem, de je pametno, de smo jeh tudi nomalo pohvalli. Zatu ke ž njimi prou ne be tou jemet opravet.

— A, se tudi ti že bojiš!

—o—

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Patrick Süskind
KONTRABAS
Režija Žarko Petan
Igra Anton Petje

V petek, 10. aprila ob 20.30 RED A - premierski
v soboto, 11. aprila ob 20.30 RED B - prva sobota
v nedeljo, 12. aprila ob 16.00 RED C - 1.a nedelja
v četrtek, 16. aprila ob 16.00 RED I - mladinski

mladeniča, ki je v njem gorel pustolovski duh, čigar domišljija je bila napolnjena z zgodbami o pomorskih razbojnikih in roparjih, o plenjenju mest in o bojih oboroženih možakov, in čigar misli so bile pobešnele od slabe pijače, ki jo je pil! To je bilo življenje, surovo in golo, divje in svobodno — edino življenje one vrste, kakršnega sem mogel po svojem rojstvu v tistem času in na tistem kraju doseči. In še več nego to! V njem je bilo neko zagotovo za prihodnost. Bil je začetek. Od tistega peščenege rtiča je držala pot skozi zlata vrata do neizmernih pustolovščin vsega sveta, kjer se vrše boji, ne za stare srajce in ukradene čolne, ampak za visoke name-ne in romantične cilje.

In ker sem povedal Scottyju kaj sem mislil, ker se je bil dal užugati od takega starca, kot je bil French Frank, sva se tudi midva spoprijela in pripomogla k slavju na pesku. In Scotty mi je odpovedal službo pomočnika in jo popihal še tisto noč z dvema odevjama, ki sta bili moji. Ponoči, ko so gusarji-ostrigarji, omamljeni od pijače, spali v svojih ležiščih, sta obe barki plavali na visoki vodi in se zibali ob svojih sidrih. Lososarski čoln je ležal na dnu, še vedno napolnjen s kamenjem in vodo.

Zjutraj zarana zaslišim divje klice z

NOVICE

Na pomorski postaji v Trstu je v teku mednarodni simpozij, na katerem proučijo zakonodajo in pristojnosti dežel in republik, članic delovne skupnosti Alpe-Jadran. Za simpozij je dalo pobudo predsedstvo deželnega sveta Furlanije Julijske krajine.

V gledališču Rossetti v Trstu bo v petek, 10. t.m., prva manifestacija ob 20-letnici deželne finančne družbe Friulia. Njen predsednik je trenutno inž. Vittorio Zanon.

Na seji deželnega sveta v torek, 7. t.m., je eden svetovalcev Liste za Trst grobo napadel predsednika deželne vlade in Kršč. demokracijo, ker je bil za predsednika Tržakega velesejma imenovan disident, prof. Marchio.

Kot strela z jasnega je v goriško javnost treščila vest, da je pristojni denarni zavod v Rimu zavrnil prošnjo goriške občinske uprave za posojilo v zvezi z novim centrom za slovenske šole v Gorici. Rimski denarni zavod trdi, da goriški občinski svet ni pravočasno potrdil sklepa svojega odbora.

SPOMNILI SO SE 70 TALCEV

Na Opčinah so se v nedeljo, 5. aprila, spomnili sedemdesetih talcev, ki so bili tam ustreljeni. Spominsko svečanost je vodila Lili Čebulec, ki je po dvojezičnem pozdravu predala besedo arh. Jagodico za priložnostni govor v slovenščini. Po njem pa je govoril v italijančini Fausto Monfalcon. Kot je že tradicija, je na slovesnosti bil tudi krajši kulturni spored. Nekaj žalostink sta zapela moški in mešani zbor Tabor z Opčin, ki ga vodi Sveto Grgič. Nekaj slovenskih in italijanskih poezij pa sta recitirala člana dramske skupine SPD Tabor Kostanca Filipovič in Drago Gorup.

»Reindeera« in se izkobacam iz postelje v mrzlo sivino, da vidim prizor, zaradi kate-rega se je vsa obala več dni smejala. Lepi čoln za lov na losose je ležal na trdem pesku plosko potlačen kakor ocvrtnjak, na njem pa sta ležali French Frankova ladja in »Reindeer«. Na nesrečo je bil močni hrastovi rilec lososarskega čolna vdrl dve deski »Reindeerja«. Naraščajoča plima je tekla skozi špranjo in zbudila Nelsona, ko mu je voda vdrla v ležišče. Šel sem pomagat in izčrpali smo vodo in popravili škodo.

Nato je Nelson skuhal zajtrk in med jedjo smo proučevali položaj. Njegovi žepi so bili prazni. Moji tudi. Za tiste bedne razbitke na pesku pod nami je bilo nemogoče dobiti nagrado petdeset dolarjev. Nelson je imel ranjeno roko in nobenega mornarja. Jaz sem imel sežgano glavno jadro in bil brez pomočnika. »Kaj praviš, če bi ti in jaz skupaj stopila?« je vprašal Nelson. »Pridružim se ti,« se je glasil moj odgovor. In tako sem bil družabnik »Mlade-ga hudiča«, Nelsona, ki je bil najbolj divji in noroglav med vsemi. Pri Johnnyju Heinhodu sva si izposodila denar, da si nakupiva živeža in napolniva sodčke z vodo. Še tisti dan sva odjadrala proti ostriziščem.

(Dalje)